

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Komponování nápisu, realizace, adjustace do pasparty

Kód modulu

82-m-4/AC67

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

odborný praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

- 82-41-M/05 Grafický design
- 82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba

Délka modulu (počet hodin)

12

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Nejsou stanoveny

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí v oblasti komponování nápisu, realizace, adjustace do pasparty. Žák se seznámí s názvoslovím, klasifikací písem a určením vhodnosti použití daného fontu.

Po absolvování modulu žák vytváří písma pomocí mřížky, pravítka, kružítko nebo pomocí šablon a dovednost psaní velkých nápisů a krátkých textů a následné užití do pasparty.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- rozeznává a používá klasifikaci písem
- používá typografické názvosloví
- vymezí vhodnost užití fontů, jejich kompatibilitu a sladěnost s obsahem
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem na různé papírové podklady
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem pomocí technik tuše, barvy aj.
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem v různých pohledech a měřítkách
- provádí konstruované písmo, perem i štětcem psané písmo pomocí mřížky, pravítka a kružítko nebo pomocí šablon na připravenou písmovou osnovu
- ořeže a vhodně měří pasparty ve vztahu k
- provedenou práci vhodně umístí na formát

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahové okruhy učiva:

1. Konstruované písmo, perem i štětcem psané písmo

- typografické názvosloví
- klasifikace písem
- konstruovaného písmo bezserifové (bezpatkové)
- konstruované písmo serifové (patkové)
- základní psané písmo
- Římská kapitála
- Unciála
- Karolínská minuskule
- Gotické písmo
- Italika
- Aranžérská švihovka
- Psaný grotesk
- Psaná ozdobná písma
- Comenius Script
- kultivované grafické skripty s výraznými rozdíly v tloušťce tahů
- skripty dynamické
- skripty statické

2. Skici a provedení konstruovaného písma, perem i štětcem psaného písma na různé typy podkladů

- kreslicí čtvrtky a kartony různé gramáže, hrubosti a zrnitosti

3. Skici a provedení perem i štětcem psaného písma různými kresebnými prostředky

- tužka
- fix
- redis pero
- ato pero
- rondo pero
- špička
- kulaté (při psaní špičaté)
- ploché (při psaní široké)
- přírodní čínské štětce

4. Provedení perem i štětcem psaného písma v různých měřítkách

- zvětšování x zmenšování

5. Provedení konstruovaného písma pomocí

- mřížky
- pravítka a kružítko
- pomocí šablon

6. Ořez a vhodné měření pasparty ve vztahu k provedené práci a její umístění na formát.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- odborný výklad s prezentací a ukázkami (klasifikace písem, druhy konstruovaného písma – lineární bezserifové geometricky konstruované písmo, lineární písmo serifové; druhy psaných písem – základní psané písmo, Římská kapitála, Unciála, Karolínská minuskule, Italika, Aj.; kaligrafované písmo dynamické nebo statické, volně psané písmo vycházející ze současných rukopisných skriptů)

Přímé vyučování:

- přednes s použitím odborné literatury – obrazové publikace typografie, prezentace názorných prací
- vlastní tvorba s konzultací - průběžná práce
- hodnocené domácí úkoly (konzultace a diskuse)
- prezentace vlastní tvorby před spolužáky ve třídě
- orientace žáků v učivu (diskuze, ústní prezentace)

Specifikace průběžné práce:

- písmové skici (1 – 2 práce)
- jednotlivé provedení daného písma (1 – 2 práce)

Specifikace samostatná práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (skici a provedení, lineární bezserifové geometricky konstruované písmo, lineární písmo serifové, Římská kapitála, Unciála, Karolínská minuskule, Italika, Švihovka, Comenius Script, kaligrafované písmo dynamické nebo statické, volně psané písmo vycházející ze současných rukopisných skriptů provedení v různých materiálech a technikách, v různých měřítkách (2 práce), výsledky pozorování)
- Závěr (výsledky práce):
- 6 až 10 stran včetně příloh (vlastní skici, provedení v měřítku, fotografie, aj.)

Učební činnosti žáků:

- seznámí se a následně používá klasifikaci písem a typografické názvosloví
- vymezí vhodnost užití konstruovaného písma, perem či štětcem
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem na různé papírové podklady
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem pomocí technik tuše, barvy aj.
- skicuje konstruované písmo, perem i štětcem v různých pohledech a měřítkách
- provádí konstruované písmo pomocí mřížky, pravítka a kružítko nebo pomocí šablon, perem či štětcem psané písmo na písmovou osnovu
- aktivně se zapojuje do výuky a zodpovídá kontrolní otázky vyučujícího

Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná forma zkoušení:

- základní pojmy a terminologie

Průběžné práce:

- písmové skici
- jednotlivé provedení daného písma

Samostatná práce žáků:

- zpracování vlastní prezentace
- domácí skici a provedení – zmenšené/zvětšené měřítko (2 – 3 práce)

Ověřované okruhy:

- konstruované písmo, perem nebo štětcem psané písmo
- skici a provedení na různé typy podkladů
- skici a provedení různými kresebnými materiály
- provedení v různých měřítkách
- provedení pomocí mřížky, nebo písmové osnovy

Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

- prospěl: splnění zadání (zadaný počet prací, měřítek; zvládnutí skici i provedení písma – věrnost, jednotlivé vzdálenosti, tloušťky tahů a úhly, rozpaly mezi jednotlivými písmeny; velikost, poměry měřítek)
- neprospěl: nesplnění zadání, provedení zvládne jen s pomocí učitele, vlastní práce vykazují závažné nedostatky

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 20 %

Doporučená literatura

BERAN, Vladimír: *Typografický manuál*, 2012, Grafické studio Kafka design, ISBN: 978-80-260-7606-3

MUZIKA, František: *Krásné písmo ve vývoji latinky (I. + II. díl)*, 2005, Paseka, ISBN:80-7185-740-8

SALTZ, Ina: *Základy typografie*, 2010, Slovart, ISBN: 978-80-7391-404-2

BOWEN, Ann, *Kaligrafie*, 2005, Reader´s Digest Výběr, ISBN:80-86196-99-2

TSELENTIS, Jason, *Typografie*, 2014, Slovart, ISBN: 978-80-7391-807-1

MENHART, Oldřich, *Tvorba typografického písma*,

MORAVČÍK, Fridrich, *Zákonitosti tvorby písma*, 1992, Milan Moravčík, ISBN: 80-901394-0-X

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Robin Michenka. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.